

Warszawa, dnia 19 stycznia 2024 r.

Szanowny Pan
Krzysztof Gawkowski
Wiceprezes Rady Ministrów,
Minister cyfryzacji

Szanowny Panie Premierze,

w imieniu Związku Cyfrowa Polska, branżowej organizacji pracodawców, która zrzesza branżę nowoczesnych technologii, chciałbym przedstawić naszą opinię dotyczącą założeń projektu ustawy o zmianie ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną oraz niektórych innych ustaw wdrażającej Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2065 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych oraz zmiany dyrektywy 2000/31/WE (Akt o usługach cyfrowych). Z zadowoleniem przyjmujemy inicjatywę Rządu RP dotyczącą wdrożenia Aktu o Usługach Cyfrowych (DSA). Uważamy, że sprawne wdrożenie DSA jest kluczowym krokiem dla prawidłowego funkcjonowania firm działających na polskim rynku cyfrowym.

Organ pełniący rolę koordynatora do spraw usług cyfrowych i organ właściwy

Wyznaczenie przez Rząd RP Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej (UKE) jako organu pełniącego rolę koordynatora do spraw usług cyfrowych jest zrozumiałym wyborem w obecnej sytuacji. Mając na uwadze konieczność niezwłocznego wdrożenia DSA, wybór UKE wydaje się być rozsądny spośród obecnie istniejących instytucji publicznych. Jednocześnie, w DSA przewidziano, że część obowiązków będzie wykonywana przez organy właściwe (competent authority). W Polsce tę rolę przejąć ma Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK), zgodnie z zakresem określonym w DSA. Wyznaczenie Prezesa UOKiK jako pojedynczego organu wydaje się być rozsądnym i uzasadnionym wyborem, biorąc pod uwagę jego rolę w ramach polskiego systemu prawnego.

Odpowiedzialność cywilnoprawna Dostawców Usług Pośrednich i rola SOKiK

W myśl DSA, dostawcy usług pośrednich powinni być odpowiedzialni za wszelkie szkody poniesione przez użytkowników ich usług w wyniku niewypełnienia obowiązków nałożonych przez DSA. W związku z tym, założenia projektu ustawy słusznie wprowadzają odpowiedzialność cywilnoprawną dostawców w tym zakresie. Popieramy również decyzję Ministerstwa Cyfryzacji o ustanowieniu sądu okręgowego jako pierwszej instancji w sprawach cywilnoprawnych związanych z naruszeniami DSA, co uznajemy za odpowiednie rozwiązanie dla rozstrzygania tak złożonych kwestii prawnych. Należy również zdecydowanie podkreślić, że odpowiedzialność cywilna dostawców w kwestii odszkodowań powinna ograniczać się do nieudanych implementacji systemowych rozwiązań wymaganych przez DSA, a nie do konsekwencji poszczególnych decyzji dotyczących treści.

Szczególnie chwalimy fakt, że organem odwoławczym w kwestii kar nałożonych na dostawców usług pośrednich zostanie Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (SOKiK). To odpowiedni wybór z uwagi na wysoką specjalizację, która gwarantuje, że ewentualne odwołania będą rozpatrywane z należytą starannością i zrozumieniem specyfiki rynku cyfrowego. Dzięki temu zapewniony zostanie sprawiedliwy i rzetelny proces odwoławczy, co jest kluczowe dla utrzymania zaufania dla nowego otoczenia regulacyjnego. Dodatkowo, pozytywnie oceniamy uprawnienie koordynatora do spraw usług cyfrowych do wniesienia pozwu w imieniu użytkowników usług oraz interwencji w trakcie toczących się postępowań. Ograniczenie uprawnień do składania pozwów wyłącznie do Prezesa UKE uważamy za zrównoważony kompromis, który nie wpłynie negatywnie ani na efektywność sądownictwa, ani na skuteczność działania organu.

Postępowanie w sprawach naruszenia obowiązków z DSA

Postępowanie w zakresie naruszeń obowiązków wynikających z DSA powinno być inicjowane przez koordynatora do spraw usług cyfrowych w sytuacji, gdy zaistnieje co najmniej jedna przesłanka, która uzasadnia podjęcie postępowania w kwestii naruszenia obowiązków. To czy postępowanie będzie poprzedzone działaniami wyjaśniającymi, nie ma na to wpływu. Zdecydowanie podkreślamy, że przesłanki do rozpoczęcia takiego postępowania muszą ograniczać się wyłącznie do naruszeń w zakresie implementacji systemowych rozwiązań nakładanych przez DSA. Kwestie indywidualne powinny być rozstrzygane w ramach wewnętrznych postępowań samych dostawców usług pośrednich (mechanizm skargowy), oraz przez alternatywne metody rozwiązywania sporów.

Rola Zaufanych Podmiotów Sygnalizujących

Zgodnie z wymogami DSA, zaufane podmioty sygnalizujące (trusted flaggers) powinny być niezależnymi podmiotami, których zgłoszenia mają być priorytetowo traktowane przez dostawców usług. Z zadowoleniem przyjmujemy podejście Ministerstwa Cyfryzacji, które zakłada, że status zaufanego sygnalisty przyznawany przez Prezesa UKE jest zarezerwowany dla podmiotów (nie pojedynczych osób), które wykazywały się odpowiednią ekspertyzą i umiejętnościami w obszarze identyfikacji nielegalnych treści, działając precyzyjnie, obiektywnie i z należytą starannością.

Podejście do procesu ubiegania się o status zaufanego podmiotu sygnalizującego, jego zawieszenia i odebrania, wymaga ostrożnej oceny. Doświadczenia innych państw członkowskich, które przekazały regulację tych kwestii w ręce krajowych koordynatorów do spraw usług cyfrowych poprzez akty wewnętrzne lub wykonawcze, wskazują na złożoność tego zagadnienia. Uznajemy za pozytywne rozwiązanie możliwość zawieszania lub odbierania statusu zaufanego podmiotu sygnalizującego w przypadku wykazania się nieodpowiednim poziomem kompetencji przez podmiot. Ponadto, proponujemy, aby w procesie przyznawania statusu zaufanego podmiotu sygnalizującego obligatoryjnie konsultowano się z właściwymi służbami bezpieczeństwa, które mogą dysponować istotnymi informacjami o wnioskodawcy, zwłaszcza gdy Prezes UKE nie posiada z urzędu danych na temat podmiotu lub autentyczności jego deklaracji.

Zweryfikowany Badacz

W celu ochrony danych gospodarczych dostawców usług pośrednich, istotne jest zapewnienie prawnych gwarancji dotyczących bezpiecznego przetwarzania danych udostępnianych tzw. zweryfikowanym badaczom, zgodnie z odpowiednimi standardami bezpieczeństwa. Pragniemy podkreślić konieczność, aby w procesie przyznawania statusu zweryfikowanego badacza Prezes UKE był zobowiązany do uzyskania opinii nie tylko od organów specjalistycznych w dziedzinach reprezentowanych przez wnioskującego, ale również od odpowiednich koordynatorów ds. usług cyfrowych z innych krajów Unii Europejskiej. Proponujemy, aby polski koordynator ds. usług cyfrowych miał możliwość przeprowadzania konsultacji z odpowiednikami w innych państwach członkowskich, a także wymiany informacji z takimi instytucjami, jak Europejskie Obserwatorium Mediów Cyfrowych (EDMO). Z zadowoleniem odnosimy się do wprowadzenia obowiązku informowania dostawców bardzo dużych platform internetowych lub bardzo dużych wyszukiwarek internetowych o cofnięciu statusu zweryfikowanego badacza oraz o wycofaniu wniosku o przekazanie danych.

Niezwłoczne wdrożenie rozporządzenia jest niezbędne dla dalszego rozwoju rynku cyfrowego w Polsce. Z zadowoleniem przyjmujemy fakt, że proponowane działania legislacyjne nie wykraczają poza zakres określony w Akcie o Usługach Cyfrowych, co sprzyja efektywnej implementacji i zwiększa poczucie pewności prawnej dla podmiotów na rynku. Dodatkowo, pragniemy zwrócić uwagę na konieczność przedstawienia przez Rząd RP pełnego projektu ustawy do konsultacji, a nie jedynie jego ogólnych założeń, co pozwoli na pełne zrozumienie i szczegółową ocenę przepisów. Związek Cyfrowa Polska kierunkowo popiera założenia projektu ustawy i z zadowoleniem przyjmuje działania Rządu RP mające na celu sprawną implementację europejskiego ustawodawstwa. Jako organizacja branżowa pozostajemy do dyspozycji Ministerstwa na dalszych etapach procedowania projektu.

Z wyrazami szacunku,

Michał Kanownik

Prezes Zarządu

Związek Cyfrowa Polska